

“ХУДУДИЙ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ” АЖ

**“ХОРАЗМ ХУДУДИЙ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ”
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ**

**УЛГУРЖИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАР УЧУН
ЭЛЕКТР ТАЪМИНОТИ
ШАРТНОМАСИ**

№ 090446
Урсат тўмон кўп
тармоқли текшируши

Реактив энергиянинг шартномавий микроори реактив энергиянинг иктивисолий киймати билан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

Реактив энергиянинг ҳар бир ҳисобот даври учун иктивисолий киймати, шартномада кўрсатилган ва ўрнатилган тартибда аниқлашдан кўнунт коэффициентининг олтимал микроори ҳисобга олиниб, ушбу давр учун ақтин энергиянинг шартномадаги микроори билан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

Уланган қувват билан қатъий назар, крипто-актив ва майнинг соҳасида фаолиятини амалга оширувчи Истеъмолчилар (Тўлиқ Криптовалюталар) да янги бирликлар ва комиссия йиғинилари форматига муқофот олиш имконини бердиган тажмавлар платформасини таъминлаш ва янги блоклар яратиш бўйича (фиолинг) фойдаланган электр энергияси учун тўловларни тегишли тариф тўруҳига асосан белгиланган тарифга нисбатан 3 баробар ўсувчи коэффициентга мувофиқ тўланади.

3.3. Бир неча тариф тўруҳларига мансуб Истеъмолчи билан ҳисоб-китоблар, ҳар бир тариф тўруҳига алоҳида ўрнатилган ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини бўйича амалга оширилади.

3.4. Таъминотчи қорхона Истеъмолчи (ёки унинг вақили) билан бирликлда истеъмол қилинган электр энергиясининг амалдаги микроори аниқлаш учун улардан электр энергиясини ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини ҳар ойда ёзиб олиши ва зарур бўлганда электр энергиясини ҳисобга олиш приборларини улаш сўҳмасини текшириб кўриши вақолатига эта.

Таъминотчи қорхона Истеъмолчи билан бирликлда ҳисоб-китоб даври тўғайилан сўнг (мавжуд вазият билан келиб чиққан ҳолда) ҳисобга олиш приборларининг кўрсаткичларини ҳар ойда ёзиб олиши ва ушбу Шартноманинг 5-иловага мувофиқ шаклда энергия сарфи бўйича ҳисобот тўзлади. Истеъмолчи томонидан электр энергияси сарфи тўғрисида Таъминотчи қорхонага белгиланган шакл бўйича ўз қўли билан, факсимиль, электрон ёки почта алоқаси орқали тақсим этилган ҳисобот ҳам истеъмол қилинган амалдаги ҳажминини аниқлаш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Бунда, тўловларнинг табақалаштирилган тарифда амалга оширилган Истеъмолчилар бўйича электр энергияси сарфи бўйича ҳисоботда фойдаланилган электр энергияси (актив ва реактив) тўлиқ ҳажмидан ташқари тиниз, ярим тиниз ва тунли пайтларда фойдаланилган электр энергияси ҳажмлари алоҳида ҳам кўрсатилиши шарт.

Электр энергиясини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизими (кейинги ўринларда ЭХНАТ деб аталади) жорий этилган истеъмолчиларда ҳисобга олиш приборларида кўрсаткичлар автоматлаштирилган тизимнинг техник параметрларига мувофиқ, бироқ бир ойда қамда бир марта ёки истеъмолчининг буюртмаси бўйича ёзиб олинади.

3.5. Электр энергияси учун амалдаги тарифлар ўзгарган тақдирда, худудий электр тармоқлари қорхонаси уларнинг қўчга қиршилдан қамда 15 кун олдин қарорин олмавий ақборот воситаларда ёзгон қилади.

Бунда электр энергияси учун тарифлар ўзгарган санадан қатъий назар, электр таъминоти шартномаи ўз қўчда қолади ва истеъмолчи фойдаланилган электр энергияси учун янги тариф қўчга қирган қўндан бошлаб ҳақ тўлашга мажбурлади.

Тариф ўзгарган тақдирда, истеъмолчилар электр энергияси (шу жумладан актив ва реактив энергиянинг аванс тармақсида тўланган ҳажми учун тўлов қўндан бошлаб қейинги бир ойдан орқали бўлган мўддада қўшимча тўлов тўлашдан озода этилади.

Арифметик ҳатоликлар, тарифларнинг нотўғри қўлаш тўғрисида пайдо бўлган қам ва орқича тўловлар тегишли тариф бўйича қўв/қоғазларда қайта ҳисоблаб

қилилади ва Таъминотчи қорхона томонидан даъво мўддаги доирасида кўрсаткичлардаги тафлуот ёки қўшимчалар билан бирликлда ҳисобга олинади.

3.6. Истеъмолчида электр энергияси етказиб бериш 70 фоз олдиндан ҳақ тўлаш асосида амалга оширилади.

ЭХНАТга уланган ёки олдиндан ҳақ тўлаш қўрилмаси ва ҳисобга олиш приборига эта бўлган Истеъмолчиларда электр энергияси етказиб бериш олдиндан тўланган тўлов доирасида амалга оширилади.

Бунда, ҳисоб-китобини 50 фоз олдиндан ҳақ тўлаш асосида амалга ошириш хоҳишини билдирган истеъмолчилар ҳисоб-китоб амалга оширилган даврини кўрсатиб ҳисоб-китоб даври бошлангичидан қамда 5 кун олдин билдирги тартибда Таъминотчи қорхонага мурожаат қилинлари тақдирда электр энергияси истеъмолчиларга 50 фоз олдиндан ҳақ тўлаш асосида етказиб берилишига йўл қўйилади. Олдиндан ҳақ тўланмаган ҳақда 50 фоз олдиндан ҳақ тўлаётган истеъмолчилар томонидан ойнанг охиригача яқуний ҳисоб-китоб амалга оширилган ҳолларда мазкур Истеъмолчида нисбатан электр тармоқларидан тўлиқ ўзингача бўлган қоралар кўрилади.

3.7. Таъминотчи қорхона Истеъмолчининг энергия сарфи тўғрисидаги ҳисоботи асосида белгиланган тартибда ҳисоб-китобин амалга ошириши ва беш кун ичида тўлов амалга ошириш учун ҳисоб-фактура ва тўлов ҳисоб-варягини тақсим этилади.

Истеъмолчи тўли тариф тўруҳларига тегишли бўлган бир неча объектга эта бўлса, ҳар бир тариф тўруҳи учун тариф кўрсатилган ҳолда умумий ҳисоб-фактура тақдим этилади.

Таъминотчи қорхона томонидан маҳсуе дастурий маҳсулот орқали ҳисоб-фактура ва тўлов ҳисоб-варягини шакллантирилади ҳамда Истеъмолчи тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган ҳолда электрон рақамли имзо билан тақдим қилиниб, оператор орқали роуминг операторига юборилади. Агар маҳсуе дастурий маҳсулот орқали етказиш имконият мажбул бўлмаса ҳисоб-фактура ва тўлов ҳисоб-варяги ёзма шаклда берилади.

(Асос: *Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 25.06.2019 йилдаги 522-сонли "Ўзаро ҳисоб-китоблар тизимида электрон шаклдаги ҳисоб-фактуралардан фойдаланишнинг тақомиллаштириши чора-тадбирлари тўғрисида" ги қарори*)

3.8. Ҳисобга олиш прибори ушбу Шартноманинг 3-иловага мувофиқ, электр тармоқларининг мансублик бағави бўйича фарқлаш даволатномаси ва томонларнинг эҳшлушатида жавобгарлиги асосида аниқланган электр тармоқнинг мансублик бағавии четрағида ўрнатилганда, четрадан ҳисобга олиш прибори ўрнатилган жойгача бўлган ўчағтада энергиянинг техноложик сарфлаиш ҳажми Истеъмолчи билан бирликлда ҳисоблаш йўли орқали аниқланади ва ушбу Шартноманинг 4-иловага мувофиқ даволатномда кўрсатилди ва электр тармоқнинг бағави бўйича мансублигига қараб худудий электр тармоқлари қорхонасининг ва истеъмолчининг ҳисобига ўтказилади. Ҳусусий ўй-жой мулкдорлари ширектларини ва қоммунал-эҳшлушатида ташкилотлари бундан мустасно.

Бунда, 750 кВт ва ундан юқори қувватга уланган, табақалаштирилган тарифда тўловларини амалга оширилган Истеъмолчи учун энергиянинг техноложик сарфлаиш ҳажми суққанг тиниз, ярим тиниз ва тунли пайтлари учун алоҳида аниқлаиб, мўтаносиб равишда жами олинган электр ҳажмининг тегишли пайтларда тўлов ҳажмини ёзиш учун қўшиб борилади (6-,7-иловаларини реактив қувватга эта ва техноложик бронли истеъмолчилар тўлдирди).

3.9. Электр энергияси ягона электр энергетика тизимидан тўраиет бўйича Истеъмолчининг электр тармоқи орқали худудий электр тармоқлари қорхонасининг электр тармоқига ўзатилади. Истеъмолчи тармоқларидан электр энергияси

технологик сарфининг бир қисми, Истеъмолчининг электр тармоғига келиб тушган электр энергиясининг умумий миқдорига нисбатан ҳудудий электр тармоқлари корхонасининг электр тармоғига истеъмолчи томонидан узатилган электр энергияси миқдорига мутаносиб равишда, яъна электр энергетика тизимининг электр тармоқларидаги технологик сарфларга ўтказилди.

3.10. Электр энергияси сарфи тўғрисидаги ҳисобот Истеъмолчи томонидан тақдим этилмаган тақдирда, Тарминолчи корхона томонидан электр энергияси (шу жумладан актив ва реактив энергия) истеъмолчининг шартномавий миқдори бўйича ёки ўтган ҳисоб-китоб давр учун электр энергияси истеъмолчининг ўрunga сўтқилик амалдаги миқдори тўғрисидаги маълумотлар асосида ҳисоб-китоб қилинади.

Бунда ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичлари назорат тартибда Тарминолчи корхона томонидан ёзиб олингандан кейин амалда истеъмол қилинган электр энергияси учун қайта ҳисоб-китоб қилинади. Қайта ҳисоб-китоб Истеъмолчи ёки унинг вақили иштирокида ёхуд унинг иштирокисиз белгиланган тартибда амалда оширилади.

3.11. ЭХНАТнинг жорий этилиши муносабати билан Истеъмолчининг ҳисобга олиш приборларидаги кўрсаткичлар автоматлаштирилган тизимнинг техник параметрларида мувофиқ, бироқ бир ойда камдага бир марта ёки Истеъмолчининг буюртмаси бўйича ёзиб олинди.

Тарминолчи корхона Истеъмолчининг шахсий ҳисоб-рақам ва ҳисобга олиш приборларининг ҳолати ҳақида батафсил маълумотлар доимий асосда шакллантирилиши ва идоралараро электрон ҳамкорлик қилиш тизимига реал вақт режимида юборилишини таъминлайди.

3.12. Шартномада ҳисоб-китоб даври учун кўрсатилган энергия миқдоридан 5 фойзадан ортиқ миқдорда энергия истеъмол қилганда, Истеъмолчиндан шартномада кўрсатилган миқдордан ортиқ истеъмол қилинган электр энергияси ҳажми учун белгиланган тарифнинг 1,15 баравари миқдорда тўлов ундирилади.

Истеъмолчининг электр энергияси ҳажми тўлаш, реактив энергия комплексияси учун тарифга устамалар, шунингдек, ноқонуний фойдаланилган электр энергияси қайта ҳисоб-китоби ва пеня бўйича қарзи бўлган тақдирда, унинг аванс тўлови ҳисобга ўтказилган маблағлари қазни қоплашга йўналтирилади ва аванс тўлови (олдиндан ҳақ тўлаш) сифатида ҳисобга олинмайди.

Истеъмолчи шартномада кўрсатилган электр энергияси ҳажмини тўлиқ истеъмол қилмаган тақдирда, аванс тариқасида тўланган маблағлар қайтариб бериладилар ва электр энергияси учун кейинги календар ой тўлаш қарадорлик тўлов мудлати ўтган ҳисобланади ва тўлов мудлати ўтган ҳар бир кун учун Истеъмолчиға тўлов мудлати ўтган сумманинг 0,1 фойза миқдоридан, электр энергияси махсус тартибда етказиб бериладиган корхоналар учун эса 0,2 фойза миқдоридан пеня ҳисоблаб ёзилади. Бунда пенянинг умумий миқдори, мудлати ўтган тўловнинг 50 фойзадан ошмаслигини лозим.

3.13. Истеъмолчи на Тарминолчи корхона ҳар ойда ҳисоб-китоб даври таном бўлгандан кейин беш кун моабайнда ўзаро ҳисоб-китобларнинг таққосини дилолганомасини тўзди.

3.14. Истеъмолчинини қуйидаги ҳолларда электр тармоқларидан узилди:

ҳисоб-китоблар ўз вақтида амалга оширилмаётганини оқибатида фойдаланилган электр энергияси учун қарадорлик маъжуд бўлганда;

Тарминолчи корхонанинг қонуний талабномалари бажарилмаганда, шу жумладан, унинг тегишли вақиларда ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларининг олишга йўл қўйилмаганда;

ҳисобга олиш приборларини қасддан бузганда, кўрсаткичларни ўзгартириш максималда уларнинг ишлашига ташқаридан аралашини ҳақти-ҳаражатлар амайта оширилганда.

электр энергиясидан ноқонуний фойдаланилгани, электр тармоқларида ноқонуний ўлавиш, таъон-тароқ қилиш ёки Вазирлар Мақомаасининг 2018 йил 12 январдаги 22-сонли Электр энергиясидан фойдаланиш Қоидалар (кейинги ўринларда Қоидалар деб аталади)нинг бузилишини бошқа ҳолатлари аниқланганда.

яъна электр энергетика тизимида электр энергия ва кувватда танқислик вужудга келганда, аверияларга йўл қўймаслик ва истеъмолчиларнинг тартибсиз узиб қўйилишининг олдини олиш максималда ҳудудий электр тармоқлари корхонаси ўчирлиш вақтини кўрсатган ҳолда, истеъмолчилардан рекламалар, илломинанциялар, бино ва ишоотларни ёриткичларини, электр иситиши ва исенк сув билан таъминлаш қурималарини ўчириб қўйишни талаб бажарилмаганда.

Суд органларининг қонуний қучга кирган қарорларига асосан.

Истеъмолчилар ва субистеъмолчилар (ижарачилар), тадбиркорлик субъектлари ёхуд фуқаролар ўртасида турли хил низоли (келишмовчилик) ҳолатларда, фақатгина сулнинг қонуний қучга кирган қарорларига асосан Тарминолчи корхона электр тармоқдан қарқатиш ёки қайта улашни амалга оширади.

3.15. Ҳисобга олинмаган энергия учун амалга оширилган қайта ҳисоб-китоб, Истеъмолчинини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Қоидаларни бузганлик учун жавобгарликдан озод этмайди.

3.16. Тарминолчи корхона етказиб берилган электр энергия учун қарадор бўлган Истеъмолчиға қазни беш кун ичюда тўланиши ҳақида хабардор қилишни таъминлайди.

Тарминолчи корхона Истеъмолчинини хабардор қилинган вақтдан бошлаб беш кун мудлат ўтгандан сўнг, Истеъмолчинини дебитор қарадорлик учун тармоқдан узиб қўйиши ва уларни қайтадан улашни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширади.

Қайта улашишда Истеъмолчиндан тўлов қуни амалда бўлган баъавай ҳисоблаш миқдорининг ўн баравари миқдорига ҳақ ундирилади. Бунда, ЭХНАТга уланган ҳамда ҳисобга олиш прибори автоматик тарзда ўчириб-ёқилш қурималарига эта бўлган истеъмолчиларини тармоқларига қайта улашниш учун ҳақ ундирилмайди.

3.17. Истеъмолчи электр тармоқларининг техник ҳолатини таъминлаш бўйича еқшулғаташи харажатлари учун субистеъмолчилар, истеъмолчи билан субистеъмолчи ўртасида тузилган алоҳида шартнома бўйича электр энергиясининг умумий ҳажмидан олинганган улушга мутаносиб равишда ҳақ тўлайди.

Еқшулғаташи харажатларини субистеъмолчиға бериладиган электр энергияси тарифига қўйишга руҳсат этилмайди.

3.18. Ҳуусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари ва қомунал-еқшулғаташи таъкилотлари, электр энергиясидан ақолига электр энергияси етказиб бериш максималда фойдаланувчи идоравий ва муниципал уй-жой фонди, юридик шахслар ётоқхоналари, диний ташкилотлар ва оқиланй корхоналар, шунингдек, электр энергиясидан ақоли еқтисёлари учун фойдаланилган локал қозонхоналарға маший истеъмолчиларға белгиланган тариф қўланилади.

3.19. Электр энергиясини ҳисобга олиш прибор билан биргаликда фойдаланиладиган ўлғов трансформаторларини бошқа жойға ўраглиш ва айлантириш Тарминолчи корхона билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

Истеъмолчининг айби билан электр энергиясини ҳисобга олиш приборига зарар етказилган (пломбаси бузилса, ойнаса синса ва бошқалар), электр энергиясини ҳисобга олиш приборини улаш сқемаси ўзгартирилган, ҳисобга олиш ақобининг хотира блоқи ва уни дастурланган фойдаланиш тўқмасига (бўймақсига) ташқаридан

таъсир кўрсатилган, электр энергиясини хисобга олиш приборидан ташқари электр кабул қилгичларни улаш ёки энергия бошқа усулда ўзгаришга солинган холларда Ташкилотчи Корхонанинг ваколатли вақили белгиланган шەкл бўйича қоидали бўлиши даволатномасини тузди. Ушбу даволатнома асосда Ташкилотчи Корхона Истеъмолчини электр тармоғидан узиб қўйди.

Хисобга олинмаган электр энергияси микродорининг қиймати Ташкилотчи Корхона томонидан ушбу Шартномада кўрсатилган Истеъмолчининг иш соғатлари сони хисобга олинган холда электр кабул қилгичларнинг уланган қуввати бўйича қўйилган ҳолатларда амалга оширилади:

электр энергиясини хисобга олиш прибори, ўлғов трансформаторларини улаш схемалари ўзгартирилганда, хисобга олиш асбобининг хотира блоки ва уни дастурлашдан фойдаланиш туҳмасига (булмасига) ташқаридан таъсир кўрсатилганда ва хисобга олишни назорат қилиш асбобларидан ташқари электр кабул қилгичлар кўз билан аниқлаб бўлмайдиган яширни йўл билан (яширни электр симлари, переключателар монтаж қилиниши ва шу қабилда) уланганда – электр энергияси хисобга олишнинг назорат асбоблари охирги алмаштирилган ёки уланган схемалари текширилган кундан бошлаб, бирок даъво муддатидан олдинки чиккилан кундан бошлаб, электр энергиясини хисобга олиш приборига истеъмолчунининг айби билан зарар етказилганда (пломбаси бузилганда йўл қўйилган, ойнаси синган ва шу каби бошқа усулда ўзгаришга таъсир қилган) қўз билан аниқлаш мумкин бўлган ҳолатлар) ёки электр энергияси айланиб чиқшида кўз билан аниқлаш мумкин бўлган бирок даъво муддатидан олдинки таъсир қилган кундан бошлаб,

Хисобга олинмаган электр энергияси миксори қийматини хисоб-китоб қилишда қоида бўлиб аниқланган олдинки давр учун амагдан тўловлар хисобга Бунда I тарифи гуруҳидаги Истеъмолчилар учун хисобга олинмаган электр энергияси микродорининг қиймати ягона электр энергияси таъминининг максимал юкчанши соғатларида амал қилдиган тариф бўйича хисоб-китоб қилинади.

Электр энергиясини хисобга олиш Истеъмолчининг айбисиз вақтинчалик бўзилганда етказиб берилган электр энергияси учун хисоб-китоб Ташкилотчи Корхонанинг қарори бўйича, хисобга олиш бўзилганда қалар бўлган олдинки хисоб-китоб давридаги ёки хисобга олиш тиклангандан кейинги даврдаги ўртача суткалик сарф бўйича амагга оширилади.

Электр энергиясининг ўртача суткалик сарфи бўйича хисоб-китоб қилиш даври бир ойдан ошмаслиги керак ва шу вақт ичида хисобга олиш тиклангани зарур.

Агар, электр энергиясини хисобга олиш приборини объектга сабоабларга қўра, кўрсатилган муддатда (ўлаш трансформаторининг, хисобга олиш приборининг йўқлиги, ўтиб бўлмайдиган йўллар ва шу қабилда туфайли) тиклаш нақонияти бўлмаса, истеъмолчига етказиб берилган электр энергияси учун хисоб-китоб қилиш тартиби ва хисобга олишни тиклаш муддати истеъмолчи ва ХУДУлий электр тармоқлари Корхонасининг ўзаро келишувин билан белгиланади.

Электр энергиясини фойдаланишда Истеъмолчи томонидан йўл қўйилган қоидабузиллилар Ташкилотчи Корхона вақили ва Истеъмолчи томонидан имзоланган икка нуҳадати белгиланган шەкл бўйича даволатнома билан расмийлаштирилади, унинг бир нуҳаси Истеъмолчига берилган ва Ташкилотчи Корхона томонидан ушбу Қоидаларни бугун Истеъмолчи электр қўрилмалари тармоқдан узиб қўйилган.

Истеъмолчи даволатномани имзоланиши рад этган тақдирда, қоида бузиш даволатномасида истеъмолчининг танштириганилик туғрисида белги қўйилган.

IV. ТОМОНЛАРНИНГ ХУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

4.1. Истеъмолчи қўйилган хуқуқлари ага:

Истеъмолчининг электр қўрилмаларини Ташкилотчи Корхона электр тармоқларида техника шартларида мувофиқ ўнатишган тартибда улаш; сифат кўрсаткичлари даъват стандартларида мувофиқ ўнатишган тартибда электр энергиясини олиш;

электр энергияси етказиб берилишнинг тўхталлиши ёки тўхтатиб қўйилиши сабаблари туғрисида белгиланган тартибда ахборот олиш;

Ташкилотчи Корхонага истеъмол қилдиган электр энергияси ҳажмларининг ўзгарилишини туғрисида белгиланган тартибда тақимлар киритиш. Бунда электр энергиясининг шартномадаги ҳажмини ўзгариштириш бўйича тақим мулжаллашдан ўзгаришдан 10 кун олдиндан (жорий ой туғунача) берилиши керак электр энергияси тўлик ҳажмда етказиб берилмаслиги ёки сифат кўрсаткичлари даъват стандартларида мувофиқ бўлмаган электр энергияси етказиб берилиши оқибатида ХУДУлий электр тармоқлари Корхонаси ёки электр Ташкилотчи Корхонаси (айбдор ташкилот) томонидан етказилган зарарларни белгиланган тартибда қоплаш.

Шартномани қонун ҳужжатларида мувофиқ бир томонлама тартибда бекор қилиш;

Шартнома бекор қилганда фойдаланилмаган электр энергияси миксори учун тўланган маълумати қайтарилишини талаб қилиш;

Электр энергияси етказиб берилиши тўхтатилганда етказилган зарарин қоплашни талаб қилиш;

электр таъминоти шартномасини тузшида ва бажаришда юзага келатган низоларни ҳал этиш учун сулда, монополияга қарши даъват органига ёки бўйсунувчи бўйича юқори органига (мансабдор шахсга) мурожаат қилиш.

Истеъмолчи қонун ҳужжатларида мувофиқ бошқа хуқуқларга ҳам эга.

4.2. Истеъмолчи қўйилдигарга мажбур:

Ташкилотчи Корхона томонидан белгиланган электр энергиясини истеъмол қилиш режимида ривоз этиш;

фойдаланилган электр энергияси (қуввати) учун ўз вақтида ҳақ тўлаш;

ишлатилмаган электр қўрилмалари, асбоблар ва асбоб-уқуқналарнинг зарур техника холатини ва истеъмолчиларнинг электр қўрилмаларини эксплуатация қилишда ҳавфсизлик техникаси қоидаларига риоя қилинишини таъминлаш, ХУДУлий электр тармоқлари Корхонасига ёки электр таъминоти Корхонасига электр асбоб-уқуқналарининг носозлиги туғрисида хабар қилиш;

электр энергиясидан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини амагга ошириш; «У энергоспециалист»нинг ёзма кўрсатмаларини ўз вақтида бажариш;

Электр қўрилмаларининг тузиллиши қоидалари талабларида риоя этиш;

ўнатишган тартибда Ташкилотчи Корхона вақилига электр энергиясини хисобга олиш приборларини қўришга имкон бериш;

йил мобайлида янгидан ишла туширилдиган электр қўрилмаларидан фойдаланиш бошлангичдан қамда бир ой олдин электр энергиясининг зарур миксори учун ХУДУлий электр тармоқлари Корхонасига буюртмаюма бериш;

келгуси йил учун электр энергиясига бўлган эҳтиёжни аниқлашда электр энергиясини электр тармоқларидан ўзгаришда, ишлаб чиқариладиган мақсулотнинг (ишлар туғриларининг) технологияк жиғавин ишлаб чиқариш эҳтиёжларида, ишлаб чиқариш олинлари ва маъмурий биноларни ёритиш, иситиш, шамоллатиш учун

электр энергия сарфини, шунингдек, ушбу электр тармоқларида уланган субстанцияларнинг эҳтиёжини хисобга олиш.

Истеъмолчи томонидан хисобга олиш прибори ЭХНАТда мукобили (соз холда) ишлашга тўқинлик қилиши амалдаги Конун ва бошқа меъёрий ҳужжатларга асосан жавобгар бўлишига сабаб бўлади.

Шунингдек, уланган қуввати 5 МВт ва ундан ортиқ бўлган Истеъмолчи Тавминотчи корхонанинг талаботига кўра қуйидагиларни хисобга олиши ва бу ҳақида хабар бериши шарт:

Истеъмол қилинётган қувватнинг ҳар суткалик, ҳар ойлик сарфи ва амалдаги миклори;

ягона электр энергетика тизимининг энг кўп ва энг кам юклагали давридаги реактив энергия ва қувватнинг ҳар суткалик сарфи;

ягона электр энергетика тизимининг энг кўп юклагасининг ўтиш даврида актив энергия (қувват)нинг ҳар 30 дақиқадалиг сарфи.

Уланган қуввати 250 кВт ва ундан ортиқ бўлган истеъмолчилар қокорида кўрсатилган мажбуриятлар билан бирга қуйидагиларга мажбур:

маҳсулот бирлигини ишлаб чиқариш (ишларни амалга ошириш) учун электр энергияси сарфининг техник ва иқтисодий жиҳатдан асосланган илгор нормаларини ишлаб чиқиш - умумий ишлаб чиқариш ва технологияк яқка тартибдони ва тўрх бўйича; йиллик, чораклик ва ойлик - уларни ишлаб чиқаришнинг ташкил этиш технологияси такомиллаштирилиши (ўзгартирилиши) ва янги техника жорий этилишига қараб қайта кўриб чиқиш;

корхона бўйича, шу жумладан кўп энергия сарфлайдиган ускуналар, цехлар ва истеъмолчилар тўрхлари бўйича электр энергияси балансларини тузиш ҳамда улар асосида ишлаб чиқариш жараёнида электр энергиясидан фойдаланиш самардорлигини тахлил қилиш, электр энергиясининг самарасиз сарфлалиши ва исроф бўлишини аниқлаш, уларни қамайтириш ва бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

кечгуси давр учун электр энергиясига бўлган эҳтиёжини ва электр тармоқларининг энергия ўтказиш қобилиятини ошириш, электр тавминоти схемаларини такомиллаштириш зарурлигини аниқлаш мақсадида (маҳсулот ишлаб чиқаришнинг, бажариладиган иш - турларнинг мўлжалланаётган протноз ҳажмларидан ва электр энергияси сарфи меъёрларидан келиб чиқиб, уларни қамайтириш ва электр энергиясини тежашни хисобга олган ҳолда) электр энергиясининг бир йил ва келгуси давр учун балансларини тузиш;

маҳсулот (ишлар) бирлигига электр энергияси сарфининг тақдирланган меъёрларига риоя қилиш ва уларни қамайтириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш;

электр энергиясини тежаш бўйича (йиллик ва узоқ истиқбол учун) ташкилий-техник тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

Истеъмолчи Тавминотчи корхона томонидан белгиланган энергия истеъмолини теклаш жадвалини бажариши шарт.

Истеъмолчи конун ҳужжатларида мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга.

4.3. Тавминотчи корхона қуйидаги ҳуқуқларга эга:

истеъмолчилардан	электр	тавминоти	шартномасида	белгиланган
мажбуриятларни тегишли даражада бажарилиши талаб этили:				
истеъмолчилар	томонидан	электр	тавминоти	шартномаси
бажарилмаслиги ёки бўлиши оқибатида унга етказилган зарарнинг белгиланган				тартибда қолганини;

авария режимида истеъмолчиларни электр тармоқларидан узиш (ўчириш);

ЭХНАТга уланган ва олинган тўланган маблар тўтадан сўнг электр энергияси учун олинган тўловни амалга ошириш қурбимасига эга хисобга олиш асбоб мажбул бўлган истеъмолчиларни узиш. Бунига узилган сўнг истеъмолчининг кўриши мумкин бўлган зарари учун Тавминотчи корхона жавобгар бўлмайди.

Қондалар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда назарда тутилган ҳолатларда Истеъмолчиларни электр тармоқларидан узиш оқибатлари учун жавобгар бўлмайди.

Тавминотчи корхона конунчилиқда белгиланган бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.4. Тавминотчи корхона қуйидагиларга мажбур:

Истеъмолчига электр энергиясини электр тармоғи орқали электр тармоқларининг баланс бўйича мансублик бўлиниш чеграсига шартномачда кўрсатилган ҳажмда мунтазам етказиб бериш;

ускуналар, электр узатиш линияларини, хисобга олиш приборларидан фойдаланиш, уларга техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш, шунингдек, ўз электр хўжалиги объектларидати носозликларни бартараф қилиш;

электр тармоғи хўжалиги объектларини режални таъмирлангани туфайли электр энергияси билан таъминлашлати мумкин бўлган ўзалишлар тўрисида қамда 3 кун олдин олоҳлантириш;

Истеъмолчининг электр энергиясини етказиб берилиши тўхтатилиши ва тўхтатилиш сабаблари тўрисида хабардор қилиш (Истеъмолчи масъул ҳодимларини уяли алоқа воситаси орқали (телефонотрамм), овозли хабар, телеграм хабарнома, СМС хабар орқали ёки ёзма тарзда);

қарийлаётган теклашлар тўрисида, теклашларни ҳажми ва вақти кўрсатилган ҳолда Истеъмолчига олинган хабар бериш;

электр энергияси тўлиқ етказиб берилмаганлиги ёки электр тавминотидати бошқа бўлишлар тўрисидаги Истеъмолчининг ариасини, ариза олинган кундан бошлаб 10 кундан кечиктирмай кўриб чиқиш Қондаларга мувофиқ бартараф этиш ва баърафил жавоб юбориш;

Истеъмолчиға ўрнатилган тартибда етказиб берилган энергия хисобини қоритиш;

Истеъмолчининг белгиланган тартибда киритилган тақдирларига мувофиқ беш кун муддатда электр энергиясининг ойлик шартномавий ҳажмига ўзгартиришлар киритиш, электр энергиясининг ойлик шартномавий миклорини қайтариш (қамайтириш) мумкин бўлган тақдирда - бу ҳақида, рад этиш сабабини кўрсатган ҳолда, истеъмолчиға хабар қилиш;

Истеъмолчиға ўрнатилган хисобга олиш приборларини алмаштириш ва ўрнатиш, лломбалашни таъминлаш;

давлат стандартига мувофиқ бўлган электр энергиясини етказиб бериш.

Истеъмолчининг сарфлаган электр энергияси учун қарзи вужудга келганда қарзни беш кун муддатда тўлаш зарурлиги тўрисида ёзма хабардор қилиш (ЭХНАТга уланган истеъмолчилар бундан мустасно);

Тавминотчи корхона конунчилиқка мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга.

V. ТОМОНЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

5.1. Электр тавминоти шартномаси бўйича тарафлар конунчилиқда белгиланган тартибда жавобгар бўлади шунингдек, шартнома шартлари

бажарилмаган ёки тегишли тарзда бажарилмаган ҳолларда, Татминотчи корхона бунинг натижасида етказилган ҳақиқий зарарни қоплашга, Истеъмолчи эса етказилган ҳақиқий зарарни қоплашга мажбур.

5.2. Татминотчи корхона Истеъмолчи олдида молдйи жавобгар бўлмайди агар: Истеъмолчи электр энергияси истеъмолчининг белгиланган Режимида рую қилмай, электр энергияси истеъмоли ёки қувватининг шартномавий миқдоридан ошиб кетишига йўл қўйганда, ҳудудий электр тармоқлари корхонаси томонидан белгиланган электр энергияси истеъмолини чеклаш жадвалини бажармаган қўнларда сифрда паст электр энергияси етказиб берилганили ушун;

захира манбаи автоматик ишга тушганда, автоматик қайта Улаш ва автоматик тарзда тез-тез ўқиринлар вақтида электр энергиясини етказиб бериш борасидаги тандрфўслар ушун.

Электр таъминоти шартномаси бўйича мажбуриятлар бажарилмаган ёки зарур тарзда бажарилмаган ҳолларда, ҳудудий электр тармоқлари корхонаси бунинг натижасида етказилган зарарни қоплашга, истеъмолчи эса етказилган реал зарарни қоплашга мажбур.

5.3. Томонлар ўларнинг хоҳиш ва ҳаракатларига боғлиқ бўлмаган табиий офатлар ёки иқтимоий-иктисодий вазиятлар сабабли ушбу шартонларда қайтариб бўлмайдиган ва оқиданан билиб бўлмайдиган фавқулодда ҳолатларни ўз ичига олган енгилб бўлмаёс куч (форс-мажор) оқидатида ўз зиммасига олинган мажбуриятларни бажара олмаёда, томонлардан ҳеч бири ўз мажбуриятларини тўлиқ ёки қисман бажармагани ушун жавоб бермайди.

5.4. Тарафлар ўртасида шартнома юзасидан келиб чиққан низолар ўзаро келишув йўли билан ҳал қилинади. Агарда икки томонлама келишувга эришилмас, низолар ўзбекистон Республикаси конуциялигига кўра иқтисодий суҳбатда ёки "ХОРАЗМ МЕДИЦИНА ВА АРБИТРАЖ МАРКАЗИ" жамияти хўзўрдаги доимий фаволят кўрсатувчи Ҳақамлик суҳбда ҳал қилинади. Низо ҳақамлик суҳбда ҳал қилинганда суҳбнинг регламенти ва Низомига кўра ҳал қилинади. Ҳақамлик муҳокамасининг жойи: ҳақамлик суҳб томонидан белгиланади. Ҳақамлик муҳокамаси 1 нафар ҳақамлик суҳбаси томонидан ҳал этилади. Ҳақамлик муҳокамаси билан боғлиқ чиқимлар ўзбекистон Республикаси "Давлат божи тўғрисида"ги Конуну ва илоовасида белгиланган ставкалардан ошмаслиги лозим.

5.5. Тарафлар ўртасида ушбу шартномада белгиланмаган ҳолатлар юзасидан низо келиб чиққан тақдирда, улар мазкур шартноманинг 5.4-бандида кўрсатилган тартибда "ХОРАЗМ МЕДИЦИНА ВА АРБИТРАЖ МАРКАЗИ" жамияти хўзўрдаги доимий фаволят кўрсатувчи Ҳақамлик суҳбда ҳал қилинади.

VI. Электр энергиясини чеклаш ёки узиб қўйиш шартлари

6.1. Қувват ва электр энергияси истеъмолчи бўйича чеклаш ва узиб қўйиш жадваллари ҳудудий электр тармоқлари корхонаси томонидан истеъмолчилар билан биргаликда ишлаб чиқилади, маҳаллий давлат ҳокимияти идоралари билан келишилади, "Ҳудудий электр тармоқлари" АЖ томонидан тасдиқланади ва ягона электр энергетика тизимида электр қуввати ва энергия танқислиги пайдо бўлганда жорий этилади.

6.2. Электр энергиясини чеклаш ва узиб қўйиш жадваллари истеъмолчининг технология ва авария бронини аниқлаш даволатномасига асосан жорий йилининг 1 октябрдан кейинги йилининг 1 октябргача бўлган даур ушун тузилади ҳамда жадвалларга киритилган барча истеъмолчилар ушун уларни бажарили мажбурий ҳисобланади.

Жадвалларнинг қуйидаги турлари тузилади:

ягона электр энергетика тизимида ёқинги ёки гидроресурлар етишмаганда электр энергиясини (кВт соғида) чеклаш жадвали. Жадвалда электр энергия истеъмолчини истеъмолчиларнинг технология бронига, кейинчалик эса авария бронига, чеклашга мансуб бўлмаган объектлардан ташқари, ва бунда истеъмолчи 5 та навбатга бўлган ҳолда киксартриш наварда тутилиши лозим;

ягона электр энергетика тизимида қувват етишмаганда қувватни (кВт) чеклаш жадвали. Жадвалда ягона электр энергетика тизимининг эргалбаки ва кечки энг катта оқдамалари юзга келадиган соатларда истеъмол қилинадиган қувватни истеъмолчиларнинг авария бронига, камайтириш ва бунда истеъмол қилинадиган қувватни 5 та навбатга бўлиш наварда тутилиши лозим;

қувват тақчиллиги юзга келиши натижасида авария ҳаффи пайдо бўлганда ва чеклаш жадвалларини жорий қилиш имконияти бўлмаганда, қувватни чеклаш жадвали. Жадвалда узиб қўйилиши мумкин бўлмаган объектлардан ташқари, ягона электр энергетика тизими истеъмолчиларини тўлиқ узиб қўйиш ва узиб қўйилмаган қувватни 5 навбатга бўлиш наварда тутилиши лозим.

6.3. Чеклаш ва узиб қўйиш жадвалларини амалга киритиш тартиби қуйидагилар:

электр энергияси ва қувватни чеклаш ва узиб қўйиш жадваллари "ўзбекистон миллий электр тармоқлари" АЖ раҳбари фармоийиши билан амалга киритилади. Диспетчерлик бошқарувининг барча даржақларига электр энергиясини чеклашни жорий этиш фармоийиши оператива журналда чеклаш ҳажми, чеклаш бошланадиган ва туғилдиган вақт қайд этилган ҳолда берилади;

ҳудудий электр тармоқлари корхонаси истеъмолчиларга кейинги суҳбатларда электр энергиясини чеклаш жадвалларининг амалга киритилиши тўғрисида жорий суҳбатнинг соат 14⁰⁰ дан кечиктирмай, чеклаш ҳажми, чеклаш бошланадиган ва туғилдиган вақтини кўрсатган ҳолда маълум қилади.

Электр энергиясини чеклаш жадвалларини зудлик билан жорий этиш зарур бўлганда, бу ҳақидати билдиришнома суҳбатнинг вақтидан катги назар, чеклашнинг амал қилиши бошланадиган 1 соат олдин истеъмолчиларга етказилади.

Узиб қўйиш жадваллари истеъмолчилар томонидан ҳудудий электр тармоқлари корхонасидан узиб қўйиш жадваллари жорий этилиши тўғрисидаги билдиришнома олингандан кейин дарҳол жорий этилади.

Истеъмолчилар – чеклаш ва узиб қўйиш жадвалига киритилган, шу жумладан ушункича ишлаб чиқариш технология жараёнига эга корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар (чеклаш ва узиб қўйилиши мумкин бўлмаган объектлардан ташқари) чеклаш ва узиб қўйиш жадвалларининг ҳудудий электр тармоқлари корхоналари томонидан кўрсатилган муддатда сўзсиз бажарилишини ташкил этиши шар. Акс ҳолда, улар узиб қўйиш ва чеклаш жадваллари бажарилмаганлиги туфайли ягона электр энергетика тизими марказларидан мажбурий узиб қўйиш натижасида юзга келадиган оқидатлар ушун конун ҳўжжатларида белгиланган тартибда жавоб берилади.

Ҳудудий электр тармоқлари корхонаси электр энергияси ва қувват ни чеклаш жадвалларини амалга киритиш тўғрисидаги фармоийиш истеъмолчилар бажарилмаганда, уларни оқидатлардан сўнг электр энергияси ва қувват истеъмолининг белгиланган даражада камайишини таъминловчи миқдорда электр энергияси етказиб берилишини мажбурий равишда чеклашди.

Бу бордари технология жараёнлар бузилишининг оқидатлари ушун жавобгарлик истеъмолчи корхона раҳбарлари зиммасига юкланади.

6.4. Кондаларда назарда тутилмаган сабабларга кўра Истеъмолчи тарин электр энергиясини ўқиратилик ушун ҳудудий электр тармоқлари корхоналарига нисбатан конуциялик ҳўжжатларига мувофиқ иқтисодий чоралар қўлланади.

Етказиб берилган энергия хажми

1. Тариф гурuhi 5
2. Фаолият тури технология
3. Истеъмолчи электр қуримаварининг ўнатилган қуввати: 400 кВА (кВт)
4. Техник шарт бўйича рўхсат берилган қувват 400 кВт
5. Электр таъминоти ишончилиги бўйича тоифаси (ойинча бўйича) _____
Электр таъминоти ишончилиги бўйича тоифаси (амалда) _____
6. Ҳисоб-китоб тури: Бир сўб воқеа

тариф тури: таъминлаштирилган, бир савмалли ёки асосан таъминлаштирилган (серависит бўлмақ бўлмаганда)

Давр	Энергия хажми минг. кВт/соат	Шу жумладан, тариф гуруҳлари бўйича			
		I	II	III	IV
Инд. жами	60000				
Январь	20000				
Февраль	20000				
Март	20000				
Апрель					
Май					
Июнь					
Июль					
Август					
Сентябрь					
Октябрь					
Ноябрь					
Декабрь					

Ташкилот кунига фойдаланади _____ соат, ойда _____ кун
Умумий юклагмага нисбатан сменалар бўйича юклагниш % ҳисобида I _____ II _____ III _____

Тармиётч қорхона:

Истеъмолчи:

Энергияни ҳисобга олиш приборлари ўрнатилган жойлар ва уларнинг тавсифлари

Истеъмолчининг (субъектларнинг) ҳисобга олиш прибори ўрнатилган жойлари, тури ва кўчаниш тоифаси (кВ)	Ҳисобга олиш прибори тури (актив), (номинвал токи)	Ҳисобга олиш прибори рақами	Ҳисобга олиш прибори қисма комплекслари рақами	Учтов		Ҳисоб-китоб коэффициенти	Ҳисобга олиш приборининг шартнома тузилган кундаги кўрсаткичлари	Тариф шартномага тузилган кундаги 1 кВт/соат
				Трансформатор-дарининг трансформация коэффициенти	Кучланиш			
СТГ 92				200 В	50			480
	CE 203	008071800						

Тармиётч қорхона:

Истеъмолчи:

080446 -сонли шартномага
3 - илова

Томонлар электр тармоқларининг баланс мансублиги
ва эксплуатация қилиш бўйича мансублик чегараси даволатномаси

Хисобга олиш прибори давлат рақами _____ ток трансформатори _____ кучлигини
трансформатори _____ жами коэффициент _____ уланган қуввати _____ кВт
Хисобга олиш прибори ўрнатилган мавзиди: _____

- 1. Тариф гуруҳи _____ Фазолият тури _____
- 2. Тариф гуруҳи _____ Фазолият тури _____

1. Истеъмолчининг балансида қўйилган электр қўрилмалар мансублиги:
а) ҳаво электр тармоғи _____ 30 мм 55 м

б) кабелъ электр тармоғи _____

в) подстанциялар, трансформатор подстанциялари III рақами _____ кВА

2. Истеъмолчи ва Ташкилотчи қорхона ўрнатилган электр тармоқларининг баланс бўйича
мансублик чегараси 110-6 кВВ шартли Де 4
Оуш ва шаш эки ёқиди
помощи ва шаш эки ёқиди

3. Улардан қўрилмалари:
а) Ташкилотчи қорхона хизмат кўрсатиш истеъмолчи қодимлари томонидан,
Электр тармоғи хизмат кўрсатиш бўйича жавобгарлик чегараси

б) _____ йил _____ санада тузилган _____ -сонли Техник хизмат кўрсатиш тўғрисидаги
шартнома асосида Ташкилотчи қорхона томонидан хизмат кўрсатилади. Техник хизмат кўрсатиш
шартномаси тузилмаси Ташкилотчи қорхона томонидан хизмат кўрсатилади.

4. Электр қўрилмаларининг ҳолати ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича жавобгарлик чегараси
қўрилмага белгиланади.

080446 -сонли шартномага
4 - илова

Энергияни йўқотишларини аниқлаш бўйича
ДАВОЛАТНОМА

Энергия хисобга олиш приборлари электр тармоқларининг баланс бўйича мансублик
чегарасида ўрнатилмаганда, электр тармоқларининг баланс бўйича мансублиги чегараси
хисобга олинган ҳолда мансублик чегарасидан хисобга олиш прибори ўрнатилган жойга
бўлган қисми хисобга олиш прибори билан аниқланади ва қўйилганларга хисобланади:

а) Қуввати _____ кВА бўлган трансформаторларга ойлик актив энергиянинг
йўқолишлари _____ кВт.соат ёки _____ %, реактив энергия йўқолишлари _____
кВт.соат ёки _____ % тапқил этилади.

б) Истеъмолчининг кабелъ линияларидаги хар ойлик энергияни йўқотиш:
Узулиги _____ м;
Кесим юзаси _____ мм²;
Русуми _____;
Кўчаниши _____ кВ бўлса, _____ кВт.соатни, ёки _____ % тапқил этилади.

в) Истеъмолчининг ҳаво линияларидаги хар ойлик энергия йўқолишлари:
Узулиги _____ м;
Кесим юзаси _____ мм²;
Русуми _____;
Кўчаниши _____ кВ бўлса, _____ кВт.соатни, ёки _____ % тапқил этилади.

Энергияни хар ойда жами йўқотишлар ҳақами хисоб давридаги энергия
сарфининг _____ фоизини тапқил этилади.

Реактив энергиянинг ҳар бир ҳисобот даври учун иқтисодий киймати, ушбу Шартномада кўрсатилган ва ўрнатилган тартибда аниқлашилган қувват коэффициентининг олтимда миксори ҳисобга олиниб, ушбу давр учун актив энергиянинг шартномадаги миксоридан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

Ҳисобот даврининг якуни бўйича реактив энергия иқтисодий кийматининг амалдаги миксори истеъмоли қилинган актив энергия ва қувват коэффициентининг шартномавий миксоридан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

Тарифга устама қўшилган кийमत солиғи ҳисобга олинмаган ҳолда феои энергиянинг амалдаги тарифи бўйича:

5% - реактив энергиядан иқтисодий кийमत лоярсизда фойдаланилганда, бу амалда истеъмоли қилинган актив энергия ва қувват коэффициентининг шартномавий миксоридан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

10% - реактив энергиядан иқтисодий кийमत миксоридан ортиқ фойдаланилганда, бу амалда истеъмоли қилинган актив энергия ва қувват коэффициентининг шартномавий миксоридан келиб чиққан ҳолда аниқланади.

Реактив энергия компенсацияси учун электр энергияси тарифига устамадар жазирна санқилмаси ҳисобланадиган ва электр таъминоти шартномасига асосан ўндирилади.

Реактив энергия ўрни етарича тўлдирилмаслиги ҳисобига қувват коэффициентининг нормалари қиймати Истеъмоли томонидан қўллаб-қувватланмаслиги аниқланганда, худудий электр тармоқлари қорхонаси томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда актив электр энергия йўқолиши қийматининг техник-иқтисодий ҳисоб-китоблари амалга оширилади, шунингдек, қувват коэффициентини кўрсаткичлари белгиланган нормативларга нисбатан пасайтирилганлиги учун Истеъмоличилардан қўшимча маблағлар ўндирилади.

Бунда ҳисоб-китоблар ва қўшимча маблағни ўндирши ҳисоб-китоб даврида Шартномада кўрсатилганга нисбатан Истеъмоли томонидан қувват коэффициентининг амалдаги қийматини пасайтиришга йўл қўйилганлиги тўғрисида "ўзэнергосинсекция"нинг таъдиги олиб бўлганда амалга оширилади.

Тариф четривалари Истеъмоли ягона электр тизими тармоқда электр тармоқининг қатта қокмагани соғларда реактив энергия хосли қилганда ва электр тармоқининг қыяқ қокмагани соғларда электр тизими тармоқидан реактив энергия истеъмоли қилинганда, агар Истеъмоличининг бундай режимида ишлаш зарурати Шартномада кўрсатилган бўлса, тақдир этилади.

Четрива қўшилган қийमत солиғи ҳисобга олинмаган ҳолда актив энергия учун амалдаги тарифнинг 15% миксорида белгиланади.

Таъминотчи қорхона:

Истеъмоличи:

Авариявий ва технологик бронини аниқлаш бўйича
ДАЛОЛАТНОМА

Истеъмоличининг _____ иштирокида тузилди.

Йгона электр энергетикаси тизимида узок муددатли ёки қисқа муددатли қувват танқислиги юзга келганда Истеъмоличи қуйилганларни бажарини керак:

1. Устуна юктамасини технологик брон дарражасигача пасайтириш:

№	Тур	Технологик бронинга тааллуқли нехлар ва агрегатлар номи*	Ишла қолдирилган юктамалар қуввати (кВт)	Изох
1.				
2.				
3.				
4.				

Жами: _____ кВт

*а) Барча нехлар ва агрегатлар эрдик билан ўчирилади. ўчирилиши яроқсиз маҳсулот чиқариши, ускунанинг бузилиши, нормалли, ёниги, захарланishi ва бошқа баъзиёс қокисиларга олиб келувчи нехлар ва агрегатлар бундан мустасно.

б) Технологик бронса шунинчедек авария брониса тааллуқли нехлар ва агрегатлар ҳам кирди (2-бандга қаранс.)

Технологик бронини чеклаш босқичлари:
I босқич _____ кВт; II босқич _____ кВт;
III босқич _____ кВт; IV босқич _____ кВт.

2. _____ ўтанидан кейин нехлар ва агрегатлар авария бронни дарражасигача узиб қуйилади.

№	Авария бронинга тааллуқли нехлар ва агрегатлар номи	Ишла қолдирилган юктамалар қуввати (кВт)	Изох
1.			
2.			
3.			
4.			

Жами: _____ кВт.

* а) ўчирилиши сув таъминоти, аюка воситалари ишнинг тўташига, иситиш тизимининг музлаб қолишига олиб келувчи нехлар ва агрегатлар, ҳамда кўриқлаш ёриткичлари электр тармоқидан узилмаган ҳолда қолдирилади.

б) Ёнгинга қарши захира насослар ва бошқа ёнгинга қарши агрегатлар авария бронинга киржайли (ушбу агрегатлар, заруратга қараб, бўлидан Таъминотчи қорхона билан келишилган ҳолда ўйхатга киритилиши мумкин).

Таъминотчи қорхона:

Истеъмоличи:

